

Ár 2013, fimmtudaginn 13. júní, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 18/2013**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 20. febrúar 2013, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 8. febrúar 2013. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 20. febrúar 2013, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 27. febrúar 2013. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 21. mars 2013, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 22. apríl 2013.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 13. júní 2013.

II.

Málsatvik.

Í máli þessu liggur fyrir fjárhagsyfirlit A sem ber með sér að hafa verið breytt þann 3. janúar 2007. Samkvæmt fjárhagsyfirlitinu voru hreinar tekjur fyrir og eftir lánveitingu kr. 625.000, greiðslubyrði lána var kr. 110.000 fyrir lánveitingu en kr. 156.000 eftir lánveitingu, annar fastur kostnaður var kr. 150.000 fyrir og eftir lánveitingu og framfærslukostnaður var kr. 113.000 fyrir og eftir lánveitingu. Afgangur var kr. 252.000 fyrir lánveitingu en kr. 206.000 eftir lánveitingu. Breyting á mánuði var neikvæð um kr. 46.000 og á ári um kr. 552.000. Heildartekjur heimilisins árið 2005 voru kr. 8.257.427, heildareignir voru kr. 575.000 og heildarskuldir kr. 2.031.701.

Þann 15. febrúar 2007 óskaði A eftir láni að fjárhæð kr. 3.200.000, með sjálfskuldarábyrgðum sóknaraðila og B.

Þann 15. febrúar var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 3.200.000, gefið út af A til F. Sóknaraðili og B tókust á hendur sjálfskuldarábyrgð in solidum á láninu og þá var fasteignin að C sett að veði á 4. veðrétti.

Þann 15. febrúar 2007 var skjalið „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga X“ undirritað. Greiðandi að láni að fjárhæð kr. 3.200.000 var A. Ábyrgðarmenn voru tilgreindir sóknaraðili og B. Tiltekið var að meira en helmingi lánsfjár yrði varið til greiðslu á skuldum greiðanda eða annarra hjá Sparisjóðnum. Þá staðfestu sjálfskuldarábyrgðarmenn að hafa kynnt sér bækling sparisjóðanna um sjálfskuldarábyrgðir. Óskuðu ábyrgðarmenn eftir því að greiðslugeta greiðanda yrði ekki metin og settu upphafsstafi sína við það val. Þó var tekið fram að greiðslumat færi ávallt fram ef lánsfjárhæð væri hærri en kr. 1.000.000. Þá kom fram að niðurstaða greiðslumats benti til þess að greiðandi gæti efnt skuldbindingar sínar.

Þann 20. nóvember 2009 var gerð breyting á greiðsluskilmálum skuldabréfs tryggt með veði og sjálfskuldarábyrgð nr. X, sem sóknaraðili skrifaði m.a. undir. Staðfesti hann að hafa kynnt sér efni bréfsins og að hann gerði sér grein fyrir í hverju ábyrgð hans væri fólgin og taldi hana samrýmast greiðslugetu sinni. Jafnframt hefði hann kynnt sér upplýsingabækling um ábyrgðir og efni gildandi samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Þann 26. október 2011 sendi umboðsmaður skuldara varnaraðila tölvupóst fyrir hönd sóknaraðila þar sem óskað var eftir að framangreind lánveiting yrði skoðuð og rökstudd afstaða tekin til gildis hennar. Þann 15. nóvember 2011 kvað F sig ekki vera bundinn af samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 8. febrúar 2013.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að sjálfskuldarábyrgð hans á skuldabréfi nr. X verði ógilt og felld niður.

Sóknaraðili vísar til 3. og 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga máli sínu til stuðnings og 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggjörninga. Samkvæmt fortakslausri reglu 3. mgr. 3. gr. og 4. gr. samkomulagsins hafi varnaraðila borið að greiðslumeta útgefanda skuldabréfsins þar sem ábyrgð sóknaraðila hafi numið hærri fjárhæð en kr. 1.000.000 og tryggja að sóknaraðili gæti kynnt sér niðurstöðu greiðslumatsins áður en hann hafi gengist í ábyrgðina. Slíkt hefði einnig verið í samræmi við eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og venjur á fjármálamarkaði, sbr. 19. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Samkvæmt gögnum er fylgt hafi lánveitingunni sé ljóst að það hafi ekki verið gert.

Sóknaraðili hafnar því að honum hafi verið kynnt greiðslumat í tengslum við veitingu umræddrar ábyrgðar. Þá bendir sóknaraðili á að það skjáskot, sem beri heitið „Fjárhagsyfirlit“ og varnaraðili kveði greiðslumat, sé dagsett 3. janúar 2007, eða einum og hálfum mánuði áður en lántaki hafi lagt inn umsókn um þá lánveitingu sem sóknaraðili hafi gengist í ábyrgð fyrir og því ekki ljóst að það hafi verið gert í tengslum við umrædda lánveitingu. Þá telur sóknaraðili ekki ótvírætt að fjárhagsstaða lántaka hafi ekki breyst á þeim tíma sem beri í milli. Sóknaraðili telur að jafnvel þó svo að hið meinta greiðslumat hefði verið byggt á réttum upplýsingum og endurspeglað rétta fjárhagsstöðu á þeim tíma sem skjáskotið sé tekið þá geti það ekki talist fullnægjandi sönnun þess að varnaraðili hafi uppfyllt upplýsingaskyldu sína og aðrar skyldur um framkvæmd greiðslumats samkvæmt samkomulaginu. Hvergi komi fram að hið ætlaða mat hafi verið framkvæmt í tengslum við lánveitingu nr. X. Að því leyti verði skjalið að teljast villandi og ófullnægjandi. Þá sé það hvorki undirritað af

ábyrgðarmönnum né lántaka sjálfum og því ekkert sem bendi til að það hafi verið samþykkt af lántaka né kynnt ábyrgðarmönnum.

Sóknaraðili vill sérstaklega taka fram að skuldari lánsins hafi fengið skjalið „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ afhent með sér heim, sem eitt og sér verði að teljast í hæsta máta óeðlilegt og óábyrgt af hálfu varnaraðila og í engu samræmi við þær kröfur sem gera megir til varnaraðila sem fjármálastofnunar. Hafi það verið undirritað af hálfu ábyrgðarmanna á heimili lántaka án nærveru starfsmanns varnaraðila. Skjalið beri með sér að svo hafi verið en á það hafi starfsmaður varnaraðila merkt hvar ábyrgðarmenn skyldu rita, þ.e. í þá reiti þar sem fram komi að þeir afþakki greiðslumat. Sóknaraðili telur það verulega óeðlilegt og í raun benda til þess að greiðslumat hafi ekki verið framkvæmt og kynnt ábyrgðarmönnum. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins hafi sóknaraðili ekki haft heimild til þess að undanskilja varnaraðila þeirri skyldu að framkvæma greiðslumat þar sem fjárhæðin hafi verið hærri en kr. 1.000.000 en sú skylda sér fortakslaus eins og Hæstiréttur hafi staðfest, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 4/2013. Um hafi verið að ræða ríflega þrefalda þá fjárhæð sem samkomulagið tiltaki til viðmiðunar við mat á því hvenær fjármálafyrirtæki sé skylt að framkvæma greiðslumat.

Sóknaraðili telur í ljósi atvika við undirritun ábyrgðarskuldbindingarinnar útilokað að starfsmaður varnaraðila hafi getað uppfyllt upplýsingaskyldu sína skv. 4. gr. samkomulagsins. Sóknaraðili telur að framangreind vinnubrögð varnaraðila staðfesti enn fremur að greiðslumat hafi hvorki verið unnið né kynnt ábyrgðarmönnum í samræmi við skyldur 3. og 4. gr. samkomulagsins. Þá bendir sóknaraðili á að skjölin séu einhliða útbúin af varnaraðila og sé aðstöðumunur á aðilum verulegur, sbr. fjölmarga dóma Hæstaréttar þar um. Hafi þessi undirritun ekki þá þýðingu að sóknaraðili sé réttlaus gagnvart fjármálafyrirtæki sem hafi ríðum skyldum að gegna og búi yfir sérfræðipækkingu sem sóknaraðili hafi ekki. Varnaraðili sé fjármálafyrirtæki sem starfi á grundvelli opinbers leyfis og því megir gera ríkar kröfur til þess um sérfræðipækkingu og vönduð vinnubrögð. Þær kröfur leiði bæði af óskráðum reglum og 1. mgr. 19. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki en sóknaraðili búi ekki yfir sérstakri þekkingu á því sviði sem um ræði.

Sóknaraðili telur jafnframt að varnaraðili hefði mátt gera sér grein fyrir því að lántaki hafi haft ríka hagsmuni af því að ábyrgð yrði veitt en lántaki sé móðir sóknaraðila. Ekki væri því víst að lántaki sinni þeim skyldum til hlítar sem hvílt hafi á varnaraðila og í raun líklegra að ekki yrði staðið faglega að upplýsingagjöf þar sem sóknaraðili hafi verið eins tengdur lántaka og raun beri vitni, sbr. dómur Hæstaréttar í máli nr. 169/2012. Sóknaraðili bendir jafnframt á að varnaraðili hafi ekki getað lagt hlutlæga upplýsingaskyldu sína á lántaka og með þeim hætti losnað undan þeim skyldum sem samkomulagið kveði á um.

Sóknaraðili bendir á að hið ætlaða greiðslumat virðist jafnframt byggja á tekjum maka lántaka, sem ekki sé skuldari að láninu, án þess þó að það komi sérstaklega fram en í reitnum „Viðskiptamaður“ sé einungis tilgreint nafn lántaka. Lántaki sé leikskólakennari og fráleitt að hún hafi haft þær tekjur sem þar komi fram. Ljóst sé að maki lántaka, sem lántaki hafi hvorki verið í skráðri sambúð með né hjúskap, sé ekki ábyrgur fyrir greiðslu lánsins og telur sóknaraðili því með öllu óeðlilegt að tekið hafi verið tillit til tekna hans við hið ætlaða mat. Hið ætlaða greiðslumat gefi því ekki rétta mynd af fjárhag lántaka. Ef aðeins hefði verið tekið tillit til tekna lántaka liggi ekki fyrir hvort niðurstaða hefði bent til þess að greiðandi hefði getað efnt skuldbindingar sínar. Hefði niðurstaða greiðslumatsins þá bent til þess að svo væri ekki hefði ábyrgðarmaður þurft að óska sérstaklega eftir því að lán

yrði engu að síður veitt og staðfesta það skriflega sbr. 4. gr. samkomulagsins. Hið ætlaða greiðslumat hafi því bæði verið rangt og villandi um mikilvæg atriði. Eins og hið ætlaða mat sé sett fram hefði sóknaraðili ekki getað gert sér grein fyrir því meginmarkmiði samkomulagsins, þ.e. hvaða raunverulega áhætta hafi falist í því að rita undir hina umræddu ábyrgð, hefði honum verið kynnt hið ætlaða mat, sbr. dómur Hæstaréttar í máli nr. 169/2012. Þá liggi ekki fyrir upplýsingar um við hvaða upplýsingar stuðst hafi verið við í öðrum liðum greiðslumatsins, t.a.m. varðandi framfærslu og „annan fastan kostnað“. Sóknaraðili bendir á dóm Hæstaréttar í máli nr. 127/2013 máli sínu til stuðnings.

Sóknaraðili vísar jafnframt til þess að upplýsingabæklingur um skuldaábyrgðir hafi hvorki verið afhentur lántaka né sóknaraðila eins og varnaraðila hafi borið skylda til skv. 4. gr. samkomulagsins.

Sóknaraðili telur að varnaraðila hafi borið að fullnægja þeim skyldum sem á honum hafi hvílt skv. fyrrgreindu samkomulagi þegar leitað hafi verið eftir ábyrgð sóknaraðila til tryggingar skuldar við varnaraðila. Sóknaraðili telur ljóst að þess hafi ekki verið gætt. Sóknaraðili hefði ekki getað gert sér grein fyrir þeirri áhættu sem falist hafi í því að rita undir ábyrgðina þar sem upplýsingagjöf af hálfu varnaraðila hafi verið verulega áfátt. Varnaraðili verði að bera hallann af því að ekki hafi verið staðið að veitingu ábyrgðarinnar í samræmi við gildandi reglur.

Sóknaraðili telur að þegar öll fyrrgreind atriði séu metin í samræmi við ákvæði 36. gr. laga nr. 7/1936 og heildstætt mat lagt á veitingu ábyrgðarinnar þá beri að ógilda hana. Jafnframt vísar sóknaraðili til úrskurða úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 13/2011 og 70/2012 og fyrri fordæma úrskurðarnefndarinnar þar sem farið sé fram á að greiðslumat sé unnið og geymt. Þá sé einnig vísað til dóms Hæstaréttar í máli nr. 4/2013.

Sóknaraðili hafnar því að hafa sýnt af sér tómlæti með því að hafa ekki haft uppi aðfinnslur við framkvæmd lánveitingarinnar fyrr en nú. Eðli löggæringa eins og lánveitinga og ábyrgða sé þannig að oftast reyni ekki á gildi þeirra fyrr en samningar falli í gjalddaga og reyni á ábyrgðir. Sóknaraðili hafi mátt treysta því að varnaraðili hafi viðhaft vinnubrögð sem hafi verið í samræmi við lög og þær reglur sem gilt hafi um veitingu ábyrgða á þeim tíma sem lánið hafi verið veitt.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað. Vísar varnaraðili til þess að greiðslumat hafi legið fyrir við lánveitinguna. Það greiðslumat hafi bent til þess að greiðandi gæti efnt skuldbindingar sínar. Jafnframt fylgi gögnum málsins skjal þar sem sóknaraðili óski ekki eftir því að greiðslugeta greiðanda verði metin þar sem einnig komi fram að niðurstöður greiðslumats bendi til að greiðandi geti efnt skuldbindingar sínar. Það hafi því átt að liggja ljóst fyrir að greiðslumat hafi legið fyrir þegar skjal þetta hafi verið undirritað og að ábyrgðaraðili hefði getað kynnt sér það á þeim tíma sem hann hafi tæplega haft áhuga á að kynna sér greiðslumat, þar sem hann óski eftir því að greiðslugeta greiðanda verði ekki metin. Vísar varnaraðili máli sínu til stuðnings til dóms Hæstaréttar í máli nr. 116/2010.

Varnaraðili vísar til þess að ljóst sé hvað varði dagsetningar að í viðskiptum aðila fari bæði fram óformleg og formleg samskipti. Í þessu tilfelli, þar sem lánveiting sé fyrst í formi heimildar, sem síðan hafi verið breytt í skuldabréf hafi lánsþörf verið til staðar áður en formleg lánsbeiðni hafi verið undirrituð enda búið að lána megnið af

lánsfjárhæð áður en henni hafi verið breytt í skuldabréf. Það sé því eðlilegt að bóúð hafi verið að greiðslumeta viðkomandi nokkru áður en formleg beiðni um lánveitingu hafi verið undirrituð þar sem lánsfjárbörf hafi legið fyrir í byrjun janúar en þá hafi verið gengið frá henni í formi yfirdráttarláns án formlegrar lánsúmsóknar. Í greiðslumatinu komi fram að greiðslubyrði lána hækki um kr. 46.000 sem sé ríflega sú fjárhæð sem greiðsluáætlun geri ráð fyrir og gefi því enn frekar til kynna að greiðslugeta hafi verið næg þegar lán hafi verið veitt.

Það er mat varnaraðila að umrætt greiðslumat hafi verið gert vegna viðkomandi lánveitingar og að sjóðurinn hafi uppfyllt skyldur sínar samkvæmt 3. og 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga og að afgreiðsla þessa máls hafi verið í samræmi við eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og venjur á fjármálamarkaði.

Varnaraðili vísar til þess að umrætt skuldabréf hafi verið gefið út árið 2007 og hafi verið í vanskilum á einhverjum tímum lánstímans. Hafi því þá verið skilmálabreytt en sóknaraðili hafi skrifað undir skilmálabreytinguna án athugasemda. Með vísan til þess telur varnaraðili að réttur sóknaraðila til athugasemda svo löngu síðar hafi tapast vegna tómlætis, ef hann hafi einhver verið þar sem sjóðurinn telur sig hafa uppfyllt skilyrði samkomulagsins.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, útgefnu af A til F.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, er undirritað af Sambandi íslenskra sparisjóða f.h. sparisjóða. F var einn þessara sparisjóða og leiðir varnaraðili í máli þessu rétt sinn frá því félagi. Varnaraðila bar að fullnægja þeim skyldum sem á honum hvíldu samkvæmt samkomulaginu, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 169/2012.

Umrætt samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000.

Í málinu liggur fyrir fjárhagsyfirlit sem ber með sér að hafa verið breytt þann 3. janúar 2007. Þar kom fram að afgangur á mánuði fyrir lánveitingu væri kr. 252.000 fyrir lánveitingu en eftir lánveitingu væri hann kr. 206.000. Enginn skrifar undir umrætt fjárhagsyfirlit.

Sóknaraðili byggir á því að framangreint fjárhagsyfirlit virðist byggja á tekjum maka lántaka til viðbótar við tekjur lántaka. Í 2. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga er kveðið á um lágmarksskilyrði sem greiðslumat þarf að fullnægja. Samkvæmt ákvæðinu skal við greiðslumat taka tillit til neyslu og annarra fastra útgjalda áður en ráðstöfunarfé til greiðslu skuldbindinga er reiknað út. Við áætlun á útgjöldum til neyslu skal að lágmarki nota viðmiðun Ráðgjafarstofu um fjármál heimilanna eða Íbúðalánasjóðs. Við áætlun á greiðslubyrði vegna yfirdráttalána skal aldrei miða við lægri fjárhæð en sem nemur mánaðarlegum vöxtum og heildarútgjöldum af hámarksfjárhæð yfirdráttarláns. Við áætlun á greiðslubyrði vegna kreditkorta skal taka mið af mánaðarlegum vöxtum af hámarksúttekt.

Í samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga er ekki kveðið á um að óheimilt sé að byggja á tekjum maka við framkvæmd greiðslumats. Virðist fremur við það miðað að þegar metnir eru möguleikar skuldara á að standa við skuldbindingar sínar, sé horft til heimilisins í heild sinni. Þrátt fyrir að hvort hjóna beri ábyrgð á þeim skuldbindingum sem á því hvíli, sbr. 67. gr. hjúskaparlaga nr. 31/1993 ber þeim m.a. skylda til að hjálpast að við að framfæra fjölskylduna með fjárframlögum og á annan hátt. Verður í ljósi þess og venju sem myndast hefur við gerð greiðslumata, sbr. t.d. að miðað er við framfærslukostnað heimilisins, ekki fallist á með sóknaraðila að varnaraðila hafi ekki verið heimilt að byggja greiðslumat á tekjum maka lántaka til viðbótar við tekjur lántaka. Er þeirri röksemd því hafnað og ekki fallist á að umrætt greiðslumat sé rangt og villandi um mikilvæg atriði. Með sömu rökum er ekki fallist á tilvísun sóknaraðila til dóma Hæstaréttar í málum nr. 169/2012 og 127/2013.

Telja verður að umrætt fjárhagsyfirlit sé unnið í tengslum við umrædda lánveitingu, enda hækkar greiðslubyrði lána um 46.000 sem er u.þ.b. sú greiðslubyrði sem er af umræddu láni samkvæmt greiðsluáætlun. Hefur sóknaraðili ekki gert sennilegt að fjárhagsyfirlitið sé unnið í tengslum við aðra lánveitingu og verður því að miða við að varnaraðili hafi framkvæmt greiðslumat í umrætt sinn og uppfyllt þannig lágmarksskilyrði 3. gr. samkomulagsins að því leyti.

Í 4. gr. samkomulagsins er fjallað um upplýsingagiðf ábyrgðarmanns áður en til skuldaábyrgðar er stofnað. Í ákvæðinu er í fyrsta lagi kveðið á um það að fjármálafyrirtækjum beri að gefa út upplýsingabækling um skuldaábyrgðir og veðsetningar og dreifa með skjölum sem afhent eru ábyrgðarmönnum til undirritunar.

Í 2. mgr. 4. gr. ræðir um hvernig ábyrgðarmaður skal með undirritun sinni staðfesta að hann hafi kynnt sér efni upplýsingabæklingsins og staðfesta sérstaklega ef það á við að honum sé kunnugt um að ráðstafa eigi meira en helmingi lánsfjárhæðar til uppgreiðslu eldri lána.

Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggi fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Ef niðurstaða greiðslumats bendir til að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði veitt engu að síður, skal hann staðfesta það skriflega.

Í dómi Hæstaréttar í máli nr. 141/2012 er byggt á þeim skilningi að skylda lánveitanda til að kynna ábyrgðarmanni niðurstöðu greiðslumats nái ekki fortakslaut til þess að kynna honum gögn til grundvallar niðurstöðunni og virðist þar m.a. skipta máli hvort ábyrgðarmanni var bent á þann möguleika að kynna sér slík gögn. Í dómnum er jafnframt komist að þeirri niðurstöðu að sú skylda hvíldi ekki á umræddum banka að geyma undirgögn til stuðnings matinu svo þau mættu vera aðgengileg síðar.

Með skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga X“ var sóknaraðila kynnt jákvæð niðurstaða greiðslumats, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 141/2012. Þá var tilgreint sérstaklega að jákvæð niðurstaða fæli ekki í sér tryggingu fyrir því að skuldari efndi skyldur sínar, sbr. úrskurð úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 171/2012.

Ekki er fallist á með sóknaraðila að honum hafi ekki verið afhentur upplýsingabæklingur um ábyrgðir, en með undirritun skjalsins „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga X“ staðfesti sóknaraðili að hafa kynnt sér upplýsingabækling bankans um sjálfskuldarábyrgðir, sbr. úrskurði úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 84/2012 og 153/2012. Fæst ekki séð að varnaraðili hefði með

öðrum hætti betur getað tryggt sér sönnun um að réttilega hafi verið staðið að málum, en með því að fara fram á skriflega staðfestingu sóknaraðila sjálfs á þeim tíma þegar hann gekkst í ábyrgðina, sbr. úrskurð úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 184/2012.

Atvikum máls þessa verður ekki jafnað við sakarefni í Hæstaréttarmáli nr. 127/2013. Þar hafði ábyrgðarmanni ekki verið kynnt jákvæð niðurstaða greiðslumats og það greiðslumat sem fyrir lá virtist í mjög áberandi ósamræmi við raunverulegan efnahag skuldarans, án þess að viðkomandi fjármálafyrirtæki gæti neina grein gert fyrir því hvernig á því stæði.

Þegar atvik málsins eru metin heildstætt, þ.á.m. ósk sóknaraðila sjálfs um að greiðslugeta skuldarans yrði ekki metin, verður það ekki talið ósanngjarnt af varnaraðila að byggja á ábyrgðaryfirlýsingunni, sbr. t.d. úrskurð úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 55/2012.

Í ljósi alls framangreinds verður ekki talið að forsendur séu til að ógilda ábyrgð sóknaraðila með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa. Ber því að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 13. júní 2013.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir